

รายงานสรุปผลการศึกษาดูงาน
การนำคณะผู้ประกอบการ เชื่อมโยงเครือข่าย ขยายความร่วมมือทางธุรกิจ
ศึกษาดูงานสภาพเศรษฐกิจการค้า การลงทุน
ภายใต้โครงการส่งเสริมและสร้างมาตรฐานด้านธรรมาภิบาลธุรกิจ ประเภทธุรกิจสำนักงานบัญชี
ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ระหว่างวันที่ ๓ - ๖ กันยายน ๒๕๖๑

กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้อนุมัติให้นางโสธรา เลิศอาภาจิตร ตำแหน่งผู้อำนวยการกองกำกับบัญชีธุรกิจ นำคณะข้าราชการและผู้ประกอบการธุรกิจสำนักงานบัญชีคุณภาพเดินทางไปศึกษาดูงานด้านวิชาชีพบัญชี เชื่อมโยงเครือข่ายและความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีคุณภาพจากประเทศไทย กับองค์กรทางด้านวิชาชีพบัญชี หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ณ เมืองย่างกุ้ง ระหว่างวันที่ ๓-๕ กันยายน ๒๕๖๑ และ กรุงเนปิดอว์ ระหว่างวันที่ ๕-๖ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมีคณะเดินทางจำนวน ๒๔ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและข้าราชการ จำนวน ๕ คน ผู้ประกอบการธุรกิจสำนักงานบัญชีคุณภาพจำนวน ๑๙ คน มีรายละเอียดดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑.๑ เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายและสร้างโอกาสทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการสำนักงานบัญชีคุณภาพของไทยกับองค์กรทางวิชาชีพบัญชี หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และประสานความร่วมมือเกี่ยวกับการค้าภาคบริการวิชาชีพบัญชีข้ามพรมแดนระหว่างกัน ตลอดจนแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอันเกี่ยวเนื่องกับวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศ

๑.๒ เพื่อศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการเข้าไปประกอบธุรกิจ สภาพเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เพื่อการต่อยอดไปสู่การจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ในอนาคต

๒. ข้อมูลพื้นฐานของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

- ทิศเหนือมีพรมแดนติดกับประเทศจีน
- ทิศใต้มีพรมแดนติดกับประเทศไทย
- ทิศตะวันออกมีพรมแดนติดกับประเทศไทยและลาว
- ทิศตะวันตกมีพรมแดนติดกับประเทศอินเดียและบังคลาเทศ

ขนาดและอาณาเขต

ประเทศเมียนมามีขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชียอาคเนย์มีพื้นที่ ๖๗๖,๕๗๗ ตารางกิโลเมตร มีภูเขา คากาโบราซีซึ่งสูงเป็นอันดับสองของโลก (สูง ๑๙,๒๙๖ ฟุต) กั้นพรมแดนเมียนมากับจีนทางทิศเหนือ ส่วนทางตะวันตก มีเทือกเขาเยไขโยมาถันระหว่างแคว้นอัสสัมของอินเดียและบังคลาเทศกับเมียนมาด้านตะวันออกของ

ประเทศที่มีที่ราบสูงที่สำคัญคือที่ราบสูงฉาน(ShanPlateau) ซึ่งมีความสูงประมาณ ๔,๐๐๐ ถึง ๖,๐๐๐ ฟุตเหนือระดับน้ำทะเล กั้นเมียนมากับจีน ลาว และไทย นอกจากความสูงแล้ว ที่ราบสูงฉานยังมีขนาดใหญ่มากอีกด้วย โดยกินอาณาเขตถึง ๑ ใน ๔ ส่วนของพื้นที่ประเทศพม่าทั้งหมด

ประชากร เชื้อชาติและศาสนา

ประเทศเมียนมา มีประชากรประมาณ ๕๑.๔๘ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๓) อยู่รวมกันทั้งสิ้น ๑๓๘ ชาติพันธุ์ ในจำนวนนี้ มีชนเผ่าพม่ามากที่สุด คือประมาณ ๑ ใน ๔ ส่วน รองลงมาก็คือ ไทยใหญ่ กะเหรี่ยง มอญ และกะฉิ่น ตามลำดับ สำหรับรัฐที่มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์มากที่สุด ก็คือรัฐฉาน เนื่องจากมีชนเผ่าอยู่รวมกันถึงประมาณ ๘๐ ชาติพันธุ์ อาทิ ไทยใหญ่ ไทยน้อย ไทยท努 อินตา ลีซอ อาข่า ม้ง จีนฮ่อ ฯลฯเชื้อชาติของชนเผ่าพม่าเป็นเชื้อชาติผสมระหว่าง พยู มอญโกล และอินเดีย ศาสนาพุทธเผยแผ่เข้ามาในเมียนมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล และยังคงนับถือสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ถือได้ว่าศาสนาพุทธนิกายเถรวาทเป็นศาสนาประจำชาติสัดส่วนของการนับถือศาสนามีดังนี้ ศาสนาพุทธ ๘๙ เปอร์เซ็นต์ คริสต์ทุกนิกายรวมกัน ๕.๖ เปอร์เซ็นต์ อิสลาม ๓.๘ เปอร์เซ็นต์ ฮินดู ๐.๕ เปอร์เซ็นต์

เมืองหลวง

เนปีดอว์ (Naypyidaw หรือบางครั้งสะกดเป็น เนปีตอ (Nay Pyi Taw) (มีความหมายว่า มหาราชธานี) เป็นเมืองหลวงและเมืองศูนย์กลางการบริหารของสหภาพพม่าที่ได้ย้ายมาจากย่างกุ้งตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ตั้งอยู่ในหมู่บ้านจัตปแเว (Kyatpyae) ทางทิศตะวันตกของตัวเมืองเปียนมานา (Pyinmana) ในเขตมณฑลชเลย์ สภากฎมีประเทศเป็นภูเขาโดยรอบ อยู่ห่างย่างกุ้งไปทางเหนือประมาณ ๓๒๐ กิโลเมตร

ปัจจุบันกรุงเนปีดอว์มีการพัฒนาถนนทางหลวงหมายเลข ๘ เพื่อเชื่อมต่อกับย่างกุ้ง มีโครงการสร้างสถานีรถไฟขึ้นอีก ๑ แห่งในเนปีดอว์ ถัดจากสถานีในเปียนมานาที่สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีการสร้างพระมหาธาตุเจดีย์อุปปตสันติ (Uppatasanti) ซึ่งจำลองแบบไปจากมหาเจดีย์ชเวดากองในย่างกุ้ง และทางการยังมีแผนการสร้างสวนสาธารณะ น้ำพุ สวนสัตว์ สวนบริเวณใจกลางเมือง และศูนย์การค้าแห่งใหม่อีก ๔๒ แห่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยือนเมืองหลวงแห่งใหม่ นอกจากนี้ยังมีแผนการก่อสร้างอาคารทันสมัยต่าง ๆ สำหรับหน่วยงานรัฐ ส่วนที่พักอาศัย โรงพยาบาลเอกชน ธนาคาร อาคารสภาก่อการค้าและอุตสาหกรรมแห่งสหภาพเมียนมา(UMFCCI) และโครงการศูนย์การค้าระดับนานาชาติ โดยเป็นโครงการที่จะดำเนินไปตลอดทศวรรษหน้า

การแบ่งเขตปกครอง ประเทศเมียนมาประกอบด้วย รัฐ จำนวน ๗ รัฐ และเขตปกครอง จำนวน ๗ เขต ได้แก่

รัฐ จำนวน ๗ รัฐ

- ๑.รัฐยะไข่
- ๒.รัฐกะฉิ่น (Kachin) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองมิตจีนา
- ๓.รัฐกะเหรี่ยง (Kayin) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองปะอาน

๔. รัฐกะยา (Kayah) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองหลอยก่อ
๕. รัฐมอญ (Mon) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองมะละแหม่ง
๖. รัฐยะไข่ (Rakhine) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองชิตตเว
๗. รัฐฉานหรือไทใหญ่ (Shan) มีเมืองหลวงชื่อ เมืองตองยี

เขตปกครอง จำนวน ๗ เขต

๑. เขตอิรวดี (Ayeyarwady) มีเมืองเอกชื่อ เมืองพะสิม
๒. เขตพะโค (Bago) มีเมืองเอกชื่อ เมืองพะโค
๓. เขตมาเกว (Magway) มีเมืองเอกชื่อ เมืองมาเกว
๔. เขตมัณฑะเลย์ (Mandalay) มีเมืองเอกชื่อ เมืองมัณฑะเลย์
๕. เขตสะกาย (Sagaying) มีเมืองเอกชื่อ เมืองสะกาย
๖. เขตตะนาวศรี (Tanintharyi) มีเมืองเอกชื่อ เมืองทวาย
๗. เขตย่างกุ้ง (Yangon) มีเมืองเอกชื่อ เมืองย่างกุ้ง

๓. หน่วยงานที่ไปศึกษาดูงาน

คณะเดินทางได้เข้าศึกษาดูงาน รับฟังการบรรยาย และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างสำนักงาน บัญชีคุณภาพกับผู้แทนจากองค์กร/หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านวิชาชีพบัญชีและการค้าการลงทุนของ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จำนวน ๔ แห่ง คือ

๑. Union of Myanmar Federation of Chamber of Commerce and Industry (UMFCCI) สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมแห่งสหภาพเมียนมา หรือชื่อย่อว่า UMFCCI เป็นองค์กรเอกชน ระดับชาติที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งส่งเสริมการค้าและปกป้องรักษาผลประโยชน์ของภาคธุรกิจเอกชน

ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (๑๙๑๙) UMFCCI ประกอบด้วยสำนักงานพาณิชย์และ อุตสาหกรรมของรัฐในภูมิภาคและรัฐ ๑๖ แห่ง สมาคมการค้าชายแดน ๙ แห่ง สมาคมการค้า ๗๖ แห่ง และ สมาชิกประมาณ ๓๐,๐๐๐ ราย

UMFCCI สนับสนุนธุรกิจด้วยการแบ่งปันความรู้ความเชี่ยวชาญและสร้างโอกาสต่างๆ โดย บริการที่ UMFCCI ให้รวมถึงการฝึกอบรม การพัฒนาบุคลากร ข้อมูลทางการค้า การอำนวยความสะดวกทาง ธุรกิจการจับคู่ธุรกิจ และการให้คำปรึกษา การจัดงานแสดงสินค้า งานสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

การพัฒนาของภาคเอกชน คือ การเปลี่ยนรูปแบบทางเศรษฐกิจของเมียนมาที่ประสบ ผลสำเร็จโดยผ่าน ๕ เสาหลัก ได้แก่ การปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบ การปฏิรูปและปรับโครงสร้างของ หน่วยงานภาครัฐ การส่งเสริมการค้าและการลงทุน การทำให้สามารถเข้าถึงได้การเงินและทุนมนุษย์ UMFCCI รับผิดชอบในตำแหน่งที่สำคัญระดับชาติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่กลุ่มธุรกิจต้อง

เผชิญ สนับสนุนการลงทุนและนโยบายที่เป็นประโยชน์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเติบโตทางเศรษฐกิจระยะยาว ส่งเสริมและสนับสนุนสมาชิกและผู้ประกอบการผ่านการพบปะกับภาคเอกชนทุกเดือน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการลงทุนในเมียนมา

เศรษฐกิจของเมียนมายังไม่ค่อยดีเท่าไรของโลก ยังติดขัดและแออัด มีปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัยน้ำท่วม เป็นต้น เมียนมาอยู่ระหว่างเปลี่ยนแปลงกฎหมายและกฎระเบียบมากขึ้นตามนโยบายที่จะเอื้อแก่การประกอบธุรกิจและการลงทุนของต่างชาติ เพื่อให้นักลงทุนมาลงทุนในเมียนมามากขึ้น สำหรับการลงทุนของไทยในเมียนมาอยู่ลำดับที่ ๓

ตารางแสดงดัชนีมวลรวมประชาชาติ (GDP)

๒๐๑๔-๒๐๑๕	๒๐๑๕-๒๐๑๖	๒๐๑๖-๒๐๑๗
๖๕.๖๖ USB	๕๙.๕๔ USB	๕๔.๓๗ USB

ภาษีในเมียนมา

(๑) ภาษีการค้า (Commercial Tax) เป็นภาษีที่เก็บจากสินค้าที่มีการนำเข้าหรือผลิตในเมียนมา ต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๓ - ๑๐๐ ขึ้นกับประเทศของสินค้า โดยเฉลี่ยเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๕ - ภาษีการค้าที่เก็บจากการส่งออก การส่งออกทั้งหมดได้รับการยกเว้นภาษีการค้า ยกเว้นสินค้าพิเศษ

(๒) ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) สำหรับบริษัทต่างชาติที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายการลงทุนต่างประเทศ ถือว่าเป็นผู้มีถิ่นพำนักในเมียนมา ต้องเสียในอัตราร้อยละ ๒๕ สาขาจดทะเบียนของหน่วยงานต่างประเทศที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่อยู่ภายใต้กฎหมายการลงทุนต่างประเทศ จะต้องเสียอัตราร้อยละ ๓๕

(๓) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax) ภาษีที่เก็บจากชาวเมียนมาและชาวต่างชาติทั้งที่มีถิ่นพำนักในเมียนมา คือ ผู้ที่พำนักในเมียนมาตั้งแต่ ๑๘๓ วันขึ้นไป และไม่เป็นผู้มีถิ่นพำนักในเมียนมาในอัตราที่เท่ากัน โดยเป็นการเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้าเหมือนกับประเทศไทย เริ่มต้นที่ร้อยละ ๐ ถึงอัตราสูงสุดร้อยละ ๒๕

ระดับรายได้สุทธิต่อปี (จ๊าด)	อัตรากาซี (%)
๑-๒,๐๐๐,๐๐๐	๐
๒,๐๐๐,๐๐๑-๕,๐๐๐,๐๐๐	๕
๕,๐๐๐,๐๐๑-๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐
๑๐,๐๐๐,๐๐๑-๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๕
๒๐,๐๐๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐
ตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐,๐๐๑ ขึ้นไป	๒๕

(๔) ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax)

ลำดับ	ลักษณะการได้รับชำระเงิน	อัตราภาษีที่หักจากการได้รับชำระเงิน	
		สำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ในเมียนมา ทั้งผู้ที่มีสัญชาติเมียนมาและต่างชาติ	สำหรับคนต่างด้าวที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ในเมียนมา
(ก)	ดอกเบี้ย	-	15%
(ข)	ค่าสิทธิ จากการใช้ใบอนุญาต เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร ฯลฯ	10%	15%
(ค)	การได้รับชำระเงินจาก องค์กรระดับชาติ กระทรวง รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานท้องถิ่น ที่เป็นการค้าสินค้า ภายใต้สัมปทาน การประมูล การเสนอราคา หรือสัญญาจ้างทำงาน หรือสัญญาอื่นใดในทำนองเดียวกัน	2%	2.5
(ง)	การได้รับชำระเงินเป็นค่าซื้อสินค้า ค่าทำงาน หรือให้บริการ ภายใต้สัญญา หรือข้อตกลงที่เกิดขึ้นในประเทศเมียนมา โดยเกิดจากธุรกิจต่างๆ ที่ดำเนินการภายใต้ลักษณะของการร่วมทุน (Joint Venture) กับรัฐบาล หรือการเป็นหุ้นส่วน ร่วมทุนแบบกิจการร่วมค้า (Joint Venture) บริษัท หรือสมาคมเอกชน องค์กรต่างๆ ที่จดทะเบียนและจัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมาย	-	2.5%

๒. คณะกรรมการด้านการลงทุนและจดทะเบียนบริษัท (Directorate of Investment and Company Administration : DICA)

DICA เป็นองค์กรภาครัฐที่มีหน้าที่หลักในการรับจดทะเบียนบริษัท ทั้งการเปิดบริษัทของชาวเมียนมาและชาวต่างประเทศ นอกจากนี้ DICA ยังทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการการลงทุนเมียนมา (Myanmar Investment Commission: MIC) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ควบคุมดูแลการลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศของประเทศเมียนมา ทั้ง DICA และ MIC อยู่ภายใต้กำกับดูแลของกระทรวงการวางแผนธุรกิจและการเงิน หรือ Ministry of Planning and Finance (MNPED)

ธันวาคม ๒๕๖๐ รัฐสภาของประเทศเมียนมาได้ผ่านร่างกฎหมายว่าด้วยบริษัท (Myanmar Companies Law: MCL ๒๐๑๗) ซึ่งทำให้กฎหมายว่าด้วยบริษัทฉบับใหม่นี้มาแทนที่กฎหมายว่าด้วยบริษัท ปี ๑๙๑๔ (Myanmar Companies Act ๑๙๑๔: MCA ๑๙๑๔) กฎหมาย MCL ๒๐๑๗ นี้ เริ่มใช้บังคับในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ พร้อมทั้งเปิดตัวระบบการจดทะเบียนบริษัททางออนไลน์ บริษัทและนิติบุคคลประเภทต่างๆ ที่จดทะเบียนตามกฎหมายเดิม (MCA ๑๙๑๔) นั้นจะต้องมาดำเนินการจดทะเบียนภายใต้กฎหมายใหม่อีกครั้ง (Re-registration) ภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ หากไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด นิติบุคคลนั้นจะถูกลบออกจากฐานระบบทะเบียนบริษัท

ประเภทของนิติบุคคลที่ต่างชาตินิยมจัดตั้งคือ บริษัทจำกัด โดยกฎหมายว่าด้วยบริษัท MCL ๒๐๑๗ กำหนดว่ารูปแบบของบริษัทจำกัดความรับผิดชอบตามจำนวนหุ้น มี ๒ ประเภท คือ ๑) บริษัทเอกชน ประเภทจำกัดความรับผิดชอบตามจำนวนหุ้น ที่มีผู้ถือหุ้นไม่เกิน ๕๐ ราย หรือ ๒) บริษัทมหาชนจำกัดที่ไม่กำหนด จำกัดจำนวนผู้ถือหุ้น และในกฎหมายฉบับใหม่นี้ได้มีบทบัญญัติที่เป็นการเปิดให้นักลงทุนที่ไม่ใช่ชาวเมียนมาได้มีโอกาสเข้าไปถือหุ้นได้ถึงร้อยละ ๓๕ โดยนิติบุคคลนั้นๆ จะไม่ถูกถือว่าเป็นบริษัทต่างชาติ แต่ถ้าเกินร้อยละ ๓๕ บริษัทนั้นก็จะเป็นบริษัทต่างชาติและถูกจำกัดในการทำกิจกรรมทางธุรกิจหลายประเภท ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทเดิมนั้นกำหนดให้บริษัทที่มีชาวต่างชาติถือหุ้นตั้งแต่ ๑ หุ้นขึ้นไปเป็นบริษัทต่างชาติ

ผู้ยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทต้องดำเนินการจดทะเบียนที่สำนักงานทะเบียนของ DICA และตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ผู้ประสงค์จะขอจดทะเบียนบริษัทในเมียนมาสามารถยื่นขอจดทะเบียนออนไลน์ที่ระบบ DICA MyCo

๓. ธนาคารกรุงเทพในย่างกุ้ง (Bangkok Bank branch office in Yangon)

ธนาคารกรุงเทพเป็นธนาคารพาณิชย์ของไทยที่เปิดให้บริการในเมียนมายาวนานกว่า ๒๐ ปี และเป็นธนาคารไทยเพียงแห่งเดียวที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารกลางแห่งเมียนมาให้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในเมียนมา และได้ยกระดับการให้บริการจากสำนักงานตัวแทนเป็นสาขาย่างกุ้งเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยธนาคารกรุงเทพ สาขาย่างกุ้งเปิดให้บริการทางการเงินที่หลากหลายแก่บริษัทต่างชาติ บริษัทร่วมทุนระหว่างชาวต่างชาติ และพันธมิตรธุรกิจ ในเมียนมา ทั้งในเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ ยูโร ดอลลาร์สิงคโปร์ และเมียนมาจ๊าด

ผู้จัดการสาขาธนาคารกรุงเทพ ณ กรุงย่างกุ้ง ได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ สำนักงานบัญชีคุณภาพจากประเทศไทยโดยกล่าวว่าประเทศเมียนมาได้มีนโยบายส่งเสริมให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจในประเทศตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๕ จึงเป็นประเทศที่มีความน่าสนใจอยู่ในอันดับต้น ๆ ของภูมิภาคเอเชีย จากข้อมูลของ Directorate of Investment and Company Administration (DICA) เมื่อ ๓๑/๐๕/๒๐๑๘ ประเทศไทยเป็นประเทศอันดับ ๓ ที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุดในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาต่อจากประเทศจีนและสิงคโปร์ ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนมากที่สุด โดยภาคธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนมากที่สุดคือภาคการผลิต รองลงมาคือภาคอสังหาริมทรัพย์ ตามมาด้วยภาคบริการ

ปัจจุบันรัฐบาลของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้ออกกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ต่อการค้าการลงทุนภายในประเทศหลายฉบับเช่น เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ รัฐสภาของประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ได้ผ่านร่างกฎหมายว่าด้วยบริษัท (Myanmar Companies Law) และเริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ พร้อมทั้งเปิดตัวระบบการจดทะเบียนบริษัทออนไลน์ ผ่านระบบ DICA MyCo ของ DICA แต่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาก็ยังประสบปัญหาเรื่องโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการทำธุรกิจของนักลงทุน เช่น ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

นอกจากนี้รัฐบาลฯ ได้มีการส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนภายในประเทศด้วยการจัดตั้งพื้นที่พิเศษในการลงทุน เช่นนิคมอุตสาหกรรมในย่างกุ้ง นิคมอุตสาหกรรมในปะโก (ปะโกหรือพะโคเดิมเป็นชื่อ

เมืองหงสาวดี) ซึ่งมีการกำหนดอัตราค่าเช่า และสิทธิประโยชน์ที่จูงใจนักลงทุน นอกจากนี้ยังมีที่ดินของรัฐบาลให้นักลงทุนเช่าในการทำธุรกิจ เช่นที่ดินที่เช่าจากกรมพัฒนาที่ดินและที่อยู่อาศัย กรมพัฒนาชุมชนเมืองและการเคหะ เป็นต้น

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ใช้มาตรฐานการบัญชี Myanmar Accounting Standards: MAS) และ Myanmar Financial Reporting Standards: MFRS ที่อ้างอิงมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีการส่งเสริมการลงทุนในกลุ่มประเภทธุรกิจ ๒๐ ประเภท เช่นกิจกรรมการพัฒนาเมือง การก่อสร้างสะพานและทางรถไฟ การก่อสร้างท่าเทียบเรือ การจัดการ การดำเนินงานและการบำรุงรักษาสนามบิน การจัดหาและขนส่ง การผลิตไฟฟ้าและการส่งและกระจายสินค้า บริการการศึกษา บริการต่าง ๆ ด้านสุขภาพ เป็นต้น นอกจากนี้รัฐบาลยังมีการกำหนดลักษณะการลงทุนของกลุ่มธุรกิจต้องห้าม เช่น การลงทุนที่อาจก่อให้เกิดหรือทำให้มีขยะอันตรายหรือเป็นพิษ การลงทุนที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมพื้นถิ่น ประเพณี กลุ่มชาติพันธุ์ การลงทุนที่อาจมีผลกระทบต่อสาธารณสุข เป็นต้น

สำหรับธนาคารกรุงเทพสาขาอย่างกุ่ม ได้มีบริการที่ให้ความสนับสนุนนักลงทุนทั้งชาวไทยและต่างชาติ เช่น

๑. บริการเพื่อธุรกิจส่งออกและนำเข้า
 - ๑.๑ บริการออกหนังสือเครดิตเตอร์ออฟเครดิต
 - ๑.๒ บริการสินเชื่อเพื่อการนำเข้า (TR)
 - ๑.๓ Packing Credits
 - ๑.๔ Standby Letters of Credit
๒. สินเชื่อธุรกิจ
 - ๒.๑ Collateralized and Uncollateralized Loans
 - ๒.๒ สินเชื่อโครงการ
 - ๒.๓ สินเชื่อร่วม
 - ๒.๔ บริการค้ำประกันการชำระเงิน หนังสือค้ำประกันสัญญา (Performance Bond) หนังสือค้ำประกันการยื่นซองประกวดราคา (Bid Bond)
๓. บริการโอนเงินระหว่างประเทศ
 - ๓.๑ Corporate Cash Management
 - ๓.๒ Liquidity Management
 - ๓.๓ Domestic and International Payment
 - ๓.๔ Collection and Payment
๔. บริการเงินฝาก
 - ๔.๑ บัญชีเงินฝากสะสมทรัพย์
 - ๔.๒ บัญชีเงินฝากกระแสรายวัน
 - ๔.๓ บัญชีเงินฝากประจำ
๕. บริการอื่นๆ เช่น บริการการเงินธนกิจและการลงทุน และบริการให้คำปรึกษา

๔. สำนักงานตรวจสอบบัญชีของสหภาพ (Office of the Auditor General of the Union Myanmar : OAG)

สำนักงานตรวจสอบบัญชีของสหภาพ (OAG) เป็นหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของรัฐบาลเมียนมา ก่อตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกในระหว่างการปกครองของอังกฤษภายใต้เมียนมา พ.ศ. ๒๔๗๘ ในยุคอาณานิคมเมียนมาและได้รับการยกฐานะเป็น Office of the Auditor General of the Union (Myanmar) (OAG) เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๑ ภายใต้พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชีของรัฐสภาปี พ.ศ. ๒๔๙๑ ต่อมาก็ได้มีการยกเลิกกฎหมายดังกล่าว ก่อนที่จะมีการรวบรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทั้งหมดเข้าไว้ด้วยกัน ยกเว้นการตรวจสอบบัญชีของกลาโหม เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๑๗ และในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๑ สภาฟื้นฟูกฎหมายและระเบียบแห่งรัฐ (The State Law and Order Restoration Council : SLORC) ได้แต่งตั้งอธิบดีกรมตรวจเงินแผ่นดิน และรองอธิบดี รวมทั้งได้จัดตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการบัญชีของเมียนมา (The Secretariat of the Myanmar Accountancy Council) ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพบัญชีแห่งชาติของเมียนมา หน้าที่ปัจจุบันของ OAG คือปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายว่าด้วยการตรวจสอบบัญชีของสหภาพ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีนาย U Myo Myint ดำรงตำแหน่งอธิบดีคนปัจจุบัน

หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี

สภาการบัญชีพม่า (Myanmar Accountancy Council : MAC) ซึ่งดำเนินการภายใต้กฎหมายว่าด้วยการบัญชีในพม่า “MAC Law” ลงวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นหน่วยงานออกใบอนุญาตสำหรับวิชาชีพบัญชี และกำหนดนโยบายการบัญชี โดยมีหน้าที่รับผิดชอบสรุปดังนี้

- ดูแลกฎระเบียบและการกำกับดูแลวิชาชีพบัญชี
- บังคับใช้มาตรฐานการบัญชี การสอบบัญชี จรรยาบรรณของนักบัญชีและผู้ตรวจสอบบัญชี
- ขึ้นทะเบียนนักบัญชี ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สำนักงานสอบบัญชี และที่ไม่ใช่สำนักงานสอบบัญชี
- กำหนดหลักสูตรสำหรับอบรม CPA / DA (Diploma in Accountancy)
- การอนุมัติและการกำกับดูแลสถาบันฝึกอบรมของเอกชน
- ดูแลประสบการณ์การทำงาน และ CPD สำหรับนักบัญชี
- ความสัมพันธ์กับองค์กรวิชาชีพบัญชีต่างประเทศ (Professional Accounting Organizations: PAOs)

องค์กรวิชาชีพบัญชี

สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Myanmar Institution of Certified Public Accountants : MICPA) อยู่ภายใต้การดูแลของ MAC ทำหน้าที่ดูแลผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะเป็นผู้สอบบัญชีอนุญาต ซึ่งจำกัดให้เฉพาะชาวเมียนมาเท่านั้น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตลงนามรับรองในรายงานประจำปี

มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีของเมียนมา

เมียนมาใช้มาตรฐานการบัญชีเมียนมา (Myanmar Accounting Standards: MAS) และมาตรฐานรายงานทางการเงินเมียนมา (Myanmar Financial Reporting Standards: MFRS) ที่อ้างอิงจากมาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards IFRS)

นอกจากนี้ ยังมีการยอมรับและการนำมาปฏิบัติในการตีความมาตรฐานการบัญชี (The Standing Interpretations Committee: SICs) และการตีความตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ตาม IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee: IFRIC) และเมื่อเร็วๆ นี้ MAC ได้ออกประกาศเกี่ยวกับการยอมรับ IFRSs, IFRSs สำหรับ SME และ ISA ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๐๑๘

หลักสูตรสำหรับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant : CPA)

ผู้ที่จบการศึกษาต่อไปนี้อาจมหาวิทยาลัยที่ได้รับการยอมรับจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนหลักสูตร CPA-Part 1 ได้แก่ ปริญญาตรีพาณิชยศาสตร์ บัญชีบัณฑิต ปริญญาตรีบริหารธุรกิจ และอนุปริญญา สาขาบัญชีตามกฎหมายการบัญชีที่กำหนด และผู้ที่สำเร็จการศึกษาอื่นๆ จากมหาวิทยาลัยที่ได้รับการยอมรับอาจเข้ารับการทดสอบ และผู้สมัครสอบที่ผ่านการทดสอบจะสามารถเข้าร่วมหลักสูตร CPA-Part 1 ได้

หลักสูตร CPA ของพม่า คือ หลักสูตร 2 ปี: แบ่งเป็น 2 ส่วน แต่ละส่วนประกอบด้วย 6 วิชา และผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ๒ ปีจะได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ข้อกำหนดสำหรับการขึ้นทะเบียนและต่ออายุของ CPA (Certified Public Accountant)

- ผ่านการสอบทั้ง 2 ส่วน และเสร็จสิ้นการฝึกงานตามที่ได้กำหนด (ประสบการณ์การทำงาน 3 ปี)
- มี CPD ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชั่วโมงภายใน ๑ ปีก่อนวันที่ขึ้นทะเบียน
- เป็นสมาชิกของ MICPA
- สำหรับการต่ออายุให้ทำตามข้อกำหนด CPD (ขั้นต่ำ ๒๐ ชั่วโมงต่อปี และ ๑๒๐ ชั่วโมง

ในช่วง ๓ ปี)

ข้อกำหนดสำหรับการขึ้นทะเบียนและต่ออายุของ PA (Practicing Accountant)

- อาศัยอยู่ในเมียนมาไม่น้อยกว่า 183 วันของปีปฏิทินก่อนปีขึ้นทะเบียน
- ต้องไม่เป็นพนักงานประจำในองค์กรต่างๆ
- มี CPD ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงภายใน 1 ปีก่อนวันที่ขึ้นทะเบียน
- สำหรับการต่ออายุให้ปฏิบัติตามข้อกำหนด CPD (ขั้นต่ำ ๒๐ ชั่วโมงต่อปีและ ๑๒๐ ชั่วโมง

ในช่วง ๓ ปี) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีและกฎระเบียบและมาตรฐานด้านบริการทางบัญชี

สำนักงานสอบบัญชี (Audit Firm)

สำนักงานสอบบัญชีสามารถจัดตั้งได้ ๓ แบบ คือ เจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจดทะเบียน

ไม่ใช่สำนักงานสอบบัญชี (Non-Audit Firm)

บุคคลที่ไม่ได้ทำงานประจำจะต้องสมัครขึ้นทะเบียนและสามารถให้บริการได้เฉพาะเมื่อได้รับอนุมัติแล้วเท่านั้น การบริการ ได้แก่

- การทำบัญชี / การบัญชีการเงิน
- การบัญชีต้นทุนและการจัดการ
- การจัดทำรวบรวมหรือรายงานงบการเงิน
- การให้คำปรึกษาด้านการจัดการด้านการเงิน
- การให้คำปรึกษาด้านการลงทุน
- การให้คำปรึกษาด้านภาษี

- การจดทะเบียนบริษัท
- การเลิกกิจการ, การล้มละลายและการพิทักษ์ทรัพย์
- การออกแบบระบบการพัฒนาและการใช้ระบบบัญชี
- การทบทวนและวิเคราะห์ระบบบัญชี
- การตรวจสอบภายใน
- การจัดตั้งบัญชีเพื่อการศึกษา
- การประเมินมูลค่าหุ้น (Share Valuation)
- การประเมินค่าธุรกิจ (Business Valuation)
- บริการด้านบัญชีอื่นที่ MAC กำหนดเป็นครั้งคราว

ความคิดเห็นจากคณะศึกษาดูงาน

ความคาดหวังของสำนักงานบัญชีคุณภาพที่มีต่อการศึกษาดูงานก่อนการเดินทาง

- (๑) ศึกษาสภาพจริงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ
- (๒) คาดหวังเรื่องการเข้าไปลงทุน
- (๓) เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีตนเอง
- (๔) อยากเห็นความเจริญในด้านการค้าการลงทุน และการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ
- (๕) ต้องการเรียนรู้ระบบงาน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับงานด้านบัญชีและการค้าของสหภาพเมียนมา

ความคิดเห็นของสำนักงานบัญชีคุณภาพที่มีต่อการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับธุรกิจ

- (๑) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลขึ้น และนำวิสัยทัศน์มาปรับปรุงพัฒนาองค์กร และสร้างทีมงานคุณภาพ
- (๒) พัฒนาจุดแข็งของเราให้มากขึ้น ใช้ได้จริงกับธุรกิจ
- (๓) สามารถนำไปคิดต่อยอดธุรกิจ ปรับเปลี่ยนมุมมองและแนวคิดใหม่ๆ ในการหาช่องทางเพื่อการลงทุนในต่างประเทศ
- (๔) มองจุดแข็งจุดอ่อน สิ่งที่ต้องการและไม่ต้องการของสังคม นำข้อมูลเปรียบเทียบกัน เพื่อหาผลความแตกต่างของสองประเทศ นำความรู้และประสบการณ์ ให้เป็นคำแนะนำแก่ลูกค้าที่มีความสนใจจะซื้อขายสินค้ากับนักธุรกิจในสหภาพเมียนมา หรือวางระบบบัญชีและภาษีของสหภาพเมียนมาได้
- (๕) ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของประเทศเพื่อนบ้าน ความเจริญ วัฒนธรรม และแนวทางการศึกษา เพื่อหาโอกาสในการเชื่อมโยงการค้าการลงทุน รวมทั้งด้านวิชาชีพมากขึ้น
- (๖) ได้รับความรู้ เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ขอบเขตอำนาจ กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ของหน่วยงานต่างๆที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม ศึกษาและดูงาน

ข้อคิดเห็น หรือ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(๑) ควรจัดให้มีการฝึกอบรมภายในกลุ่มของสำนักงานบัญชีคุณภาพ เพื่อเพิ่มองค์ความรู้และสร้างเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง เช่น ส่งเสริมให้มีสำนักงานบัญชีคุณภาพมากขึ้น (โครงการต้นกล้าสำนักงานบัญชีคุณภาพ) หรือส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันกันเองในกลุ่มของสำนักงานบัญชีคุณภาพ เช่นการประกวดสำนักงานบัญชีคุณภาพดีเด่นในระดับต่างๆ เพื่อสร้างการรับรู้และมีส่วนร่วมอันจะนำมาซึ่งการสร้างสรรคคุณค่าร่วมกัน

(๒) มีความเห็นว่าควรจัดกิจกรรมแบบนี้ตลอดไป และอยากไปศึกษาดูงานประเทศที่มีเทคโนโลยี ที่สามารถนำมาต่อยอดแนวคิดทางธุรกิจได้เพิ่มมากขึ้น

(๓) สมาชิกของสมาคมสำนักงานบัญชีคุณภาพ ควรได้เดินทางไปศึกษาดูงานทางด้านการทำบัญชีของ TKC National Federation ประเทศญี่ปุ่น (TKC เป็นองค์กรที่รวบรวมผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) และนักบัญชีภาษีอากร (CPTA) ของประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นผู้ใช้งานระบบบัญชีของ TKC)

ภาพกิจกรรม

